

M.A. (Applied Economics) NEP Pattern Semester-II
AECO2007 - Elective - Human Development

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/24/15448

Max. Marks : 80

-
- Notes :
1. All questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Give correct question number to the answer.

1. Explain the role of human development in poverty alleviation in a country. 16
- OR**
- Discuss human development in interstates in India.
2. Discuss the “Social Capital is created through human development”. 16
- OR**
- Discuss the generalization of primary education and human development in India.
3. Solve **any two** questions from the following. 16
- a) Explain human resource development.
 - b) Explain the role of human development in accelerating process of economic development.
 - c) Explain the “nurturing of human rights through human development”.
 - d) Explain the importance of human development without gender discrimination.
4. Solve **any two** questions from the following. 16
- a) Explain the measurement of human development.
 - b) Explain the importance of measurement of Human Development Index.
 - c) Explain the relationship between human development and poverty index.
 - d) State the limitations to the measurement of human development.
5. Write short answers to the following questions (all questions are compulsory) 16
- a) Components of human development.
 - b) Poverty Index.
 - c) Human Development and Backward Classes.
 - d) Millennium Development Goals.

M.A. (Applied Economics) NEP Pattern Semester-II
AECO2007 - Elective - Human Development

Time : Three Hours

Max. Marks : 80

- सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.
3. उत्तरांना योग्य प्रश्न क्रमांक द्या.

1. देशांतर्गत गरीबी निर्मूलनामध्ये मानवी विकासाची भूमिका स्पष्ट करा. 16
किंवा
भारतामधील आंतरराज्यांमधील मानवी विकासाची चर्चा करा.
2. मानवी विकासाच्या माध्यमातून सामाजिक भांडवल निर्मिती होते यावर चर्चा करा. 16
किंवा
भारतातील प्राथमिक शिक्षणाचे सार्वत्रिकीकरण आणि मानवी विकास यावर चर्चा करा.
3. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 16
अ) मानवी संसाधनाचा विकास स्पष्ट करा.
ब) आर्थिक विकासाची प्रक्रिया गतिमान करण्यामध्ये मानवी विकासाची भूमिका स्पष्ट करा.
क) मानव विकासातून मानव अधिकाराचे पोषण होते स्पष्ट करा.
ड) लिंग भेदभावरहीत मानवी विकासाचे महत्त्व विषद करा.
4. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. 16
अ) मानवी विकासाचे मापन स्पष्ट करा.
ब) मानवी विकास निर्देशांकाच्या मापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
क) मानवी विकास आणि गरीबी निर्देशांक यातील संबंध स्पष्ट करा.
ड) मानवी विकासाच्या मापनाला पडणाऱ्या मर्यादा सांगा.
5. पुढील प्रश्नांची संक्षिप्त उत्तरे लिहा (सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य) 16
अ) मानवी विकासाचे घटक
ब) गरीबी निर्देशांक
क) मानवी विकास आणि मागास वर्ग
ड) सहस्राब्दि (मिलेनियम) विकास ध्येय.
